

Czas na odkrywanie!

Krajobraz wysokogórski

Przeczytaj fragment książki pt. „Skalne lato” autorstwa Wawrzyńca Żuławskiego – słynnego taternika i alpinisty, a następnie wykonaj zadania pod tekstem.

Stałem na pustym peronie zakopiańskiego dworca i patrzyłem w stronę gór. W Warszawie zostawiłem upalne lato – tu przywitała mnie późna górską wiosna, pełna zapachu ziół i kwiatów. Od gór tchnęło surowe, rzeźkie powietrze, nasycone chłodem topniejących śniegów tatrzańskich. Było słonecznie, cicho i pusto. Na dworcu ani żywej duszy, lecz dalej, wokół – iluż znajomych! Stary Giewont, trochę efekciarsko kokietujący swą sylwetką śpiącego rycerza, straszący co lękliwszych „ceprów”^{*} ogromem białawych wapiennych urwisk północnej ściany, z tyłu kopuły Czerwonych Wierchów, gdzieś przykryte jeszcze płatami śniegu, na lewo Kasprowy, nie zakuty wówczas w uciążliwe łańcuchy kolejki linowej, a dalej – to już „prawdziwe” góry: Wysokie Tatry. Wyniosła Świnica, smukła piramida Kościelca, baszty Kozich Wierchów, Granaty, Buczynowe, rozłożyste cielsko Koszyczej... Ile jeszcze śniegu po żlebach! No cóż – 25 czerwca, tatrzańskie lato dopiero się rozpocznie.

W. Żuławski, *Skalne lato*, Warszawa 1980

* ceper – góralskie określenie turysty z terenów nizinnych przyjeżdżającego w góry

Zadanie 1. Wyjaśnij, dlaczego w drugiej połowie czerwca, gdy w Warszawie panowało już lato, w wysokich partiach Tatr wciąż leżał śnieg.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 2. Oceń prawdziwość informacji na temat Tatr w podanych zdaniach. Zaznacz **P**, gdy informacje są prawdziwe, lub **F** – gdy są fałszywe.

Z Zakopanego widać południowe ściany Giewontu.	
Na Kasprowy Wierch można obecnie wjechać kolejką linową.	
W drugiej połowie czerwca w Tatrach nie zobaczymy już śniegu.	

Zadanie 3. a) Przypomnij, czym Tatry Wysokie różnią się od Tatr Zachodnich – użyj podanych określeń.

wyższe • ostra rzeźba terenu • skaliste • bardziej porośnięte roślinnością • strzeliste

.....
.....
.....

b) Podaj po dwa przykłady wymienionych w tekście szczytów Tatr Wysokich i Tatr Zachodnich.

Tatry Wysokie: 1. .... 2. ....

Tatry Zachodnie: 1. .... 2. ....

Zadanie 4. Połącz pojęcia z odpowiednimi wyjaśnieniami.

żleb

• skała ze szczątków morskich zwierząt żyjących miliony lat temu

wapień

• pojedyncza, stroma, strzelista skała albo szczyt

turnia

• korytowane wcięcie w górskim stoku

Zadanie 5. Autor wspomina, że w chwili, którą opisuje, nie było jeszcze kolejki linowej na Kasprowy Wierch. Jakie skutki spowodowało jej wybudowanie? Zapisz po jednym skutku pozytywnym i negatywnym.

Pozytywny skutek	Negatywny skutek

Zadanie 6. Wyobraź sobie, że spędzasz wycieczkę w Tatrach. Zastanów się, co należy wziąć ze sobą na górską wędrówkę. Wymień 5 niezbędnych elementów.

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....